

و قتی صهیونیسم هیچ چیز نبود

کتاب «متاستاز اسرائیل» از سه فصل با عناوین «از هیچ تا پیچ»، «تارزش افزوده» و «از هست تا شود» و یک پیوست نامه تشکیل شده است. نویسنده در فصل اول داستان تشکیل این دولت را از جایی که هیچ چیز نبوده، تاجایی که وارد بازار سیاست جهانی شده است، بیان می‌کند و نقش خانواده‌های زرسالار یهود در تشکیل دولت جعلی اسرائیل را بررسی کرده است. علیانی برای شروع دست مخاطبش را می‌گیرد و به روسیه می‌برد، آنجا که جامعه یهودیان آن کشور با تصمیمات سخت تزار روسیه در سال ۱۲۶۱ مواجه می‌شوند و به دنبال راهکاری برای خلاصی هستند. این فشارها سبب مهاجرت جمعی از یهودیان روسیه می‌شود و اینجاست که تئودور هرتسل یهودی پیدامی‌شود. او که اسمش در تاریخ زیاد تکرار شده از این فرصت بهره‌برداری می‌کند تا منویات ذهنی‌اش را که همان یافتن سرزمین برای یهودیان است، جامه عمل بپوشاند. در این بخش معرفی مفصل و جامعی از این شخصیت پیش روی مخاطب قرار می‌گیرد. نویسنده در میان این معرفی خط تحلیلی خوبی از جریان آژانس یهود ارائه می‌کند تا زمانی که کنگره صهیونیسم در سال ۱۸۹۷ تشکیل می‌شود و این جریان رسمیت پیدا می‌کند.

در فصل دوم، دلایل بقای این دولت و کارکردهای آن برای قدرت‌های جهانی بازگو می‌شود که نویسنده به نقش آمریکا در این ماجرا می‌پردازد. در این فصل جنگ‌های این رژیم از شروع تأسیس با دولت‌های دیگر را شرح می‌دهد. نویسنده در فصل سوم به داخل این سرزمین و ساکنانش سرک می‌کشد تا حال و روز کسانی را روایت کند که به اصطلاح خودشان می‌خواهند تروریست نباشند.

«به طور تقریبی آن دسته از اسرائیلی‌هایی را در نظر بگیرید که پس از جمعه ۱۴ می ۱۹۴۸ (۲۴ اردیبهشت ۱۳۲۷) در فلسطین به دنیا آمده‌اند. به آنان گفته‌اند اینجا اسرائیل است؛ این پرچم اسرائیل است؛ این سرود ملی اسرائیل است؛ این قانون مدنی اسرائیل است؛ این ارتش اسرائیل است؛ این پلیس اسرائیل است؛ این کشاورزی اسرائیل است؛ این راهداری‌اش است؛ این آموزش و پرورش‌اش است؛ این دانشگاهش است؛ این فرودگاهش است؛ این بهداشتش؛ این درمانش و قس علی‌هذا.

یک عده دیگران انکار شده، تا حد امکان پنهان داشته شده، ناپدید شده، جاکن و بی‌جا شده، بی‌آموزش و بهداشت و درآمد نگه داشته شده هم هستند که... و داستان همین جاقط می‌شود که بهشان فکر نکن؛ که نیستند؛ که هستند اما بهتر که نباشند؛ که اشتباه هستند که جایی ندارند؛ که بالاخره نخواهند بود؛ که یک روز صبح بی‌آنها نفس راحت خواهیم کشید.

این نگاهی است که اسرائیل به عنوان یک تیم تروریستی بزرگ به فرزندان خود می‌آموزد. او به دروغ، نبودن هیچ نسبتی بین اعضای این گروه ترور و نیز نسبت نداشتن با سرزمین غصب شده را انکار می‌کند.»

درباره «متاستاز اسرائیل» که این روزها برای مطالعه پیشنهاد می‌شود

روایت استمرار تبعیض، ترور و تعدی

به ویژه یهودیان ساکن فلسطین اشغالی یا بیان و روایت جنایت‌های رژیم صهیونیستی است که بیشتر با هدف تهییج طیف خاصی از مخاطب نگاشته شده است. کوروش علیانی اما دست به نگارش کتابی زده که نتیجه حدود دو دهه مطالعه و پژوهش او درباره اسرائیل و صهیونیسم است.

او در مقدمه کتابش در خصوص انگیزه‌های نوشتن این اثر گفته است: «این کتاب یک روایت تاریخی است که در پی بررسی یک موضوع خاص است و موضوع خود را دنبال می‌کند و آن موضوع پیوستگی-ناپیوستگی تبعیض، ترور و تعدی در طول زمان در موجودیتی است که خودش را اسرائیل می‌نامد. من سال‌ها در این زمینه و به طور کلی درباره اسرائیل خوانده‌ام؛ انواع خبرهای متنی و تصویری را دنبال کرده‌ام، هزاران قطعه عکس و صداها فیلم را سر فرصت دیده‌ام و بررسی کرده‌ام و هر چه گذشته است، بیشتر به این نتیجه رسیده‌ام که پیوستگی ترور، تعدی و تبعیض از سال‌ها قبل از روز نکبت تا همین امروز، هرگز قطع نشده است.

بررسی پیوستگی این سه «ت» (تبعیض، ترور و تعدی که به گمان من اولی ریشه و دو تای بعد، ابزارهای گسترش اسرائیل بوده‌اند) یا حتی شعار دادن درباره آن، به چشم من هیچ وقت در آن مواضع رسمی و غیر متکثر یکدست و تکثیر شده، نیامده و نگنجیده است و برای همین هم که شده، نوشتن چنین متنی جا دارد.»

رسیدن به پاسخی عالمانه

«متاستاز اسرائیل» به گفته محمدکاظم کاظمی، ویراستار اثر، کتابی مؤثر است برای آگاهی بخشی و رسیدن به پاسخی عالمانه برای دوگانگی که جامعه ایران در موضوع اسرائیل به آن دچار است.

این کتاب علاوه بر این که فارغ از شعارها و هیاهوها، در پی شناخت ریشه‌ای و تاریخی مسأله اسرائیل برآمده، دو ویژگی مهم دیگر دارد؛ نخست این که نویسنده با عنصر «روایتگری» که در همه اجزای آن حضور دارد اثری جذاب و خواندنی ارائه داده و ملال‌آوری مطالعه مباحث تاریخی و سیاسی را گرفته و به این صورت، داستان آدم‌ها و نهادهای دخیل در این پروژه را بر اساس اسناد تاریخی بازگو می‌کند.

دوم این که نویسنده بر پایه منابع و مدارک پیش می‌رود و البته بیشتر این منابع خارجی و حتی شمار زیادی از آنها، عبری است. یعنی منابعی دست اول که حتی یافتن‌شان با این همه سانسوری که بر این ماجرا در سطح جهان حاکم است، کاری سخت و دشوار است. این کتاب بر کتاب‌های دیگری که در ایران درباره این موضوع نوشته شده است، مبتنی نیست و به ناچار از دوری‌های گاه غیردقیق و هیجانی به دور است. این قضیه خواننده کتاب را خاطر جمع می‌کند پیشداوری‌ای در کار نیست. چون حقیقت این است که ما در بسیاری امور و از جمله درباره اسرائیل، دچار پیشداوری هستیم.

فضای مجازی در این روزها پر شده از انتشار تصاویر، اخبار و البته تحلیل پیرامون موضوع مهمی که جهان را تحت تأثیر قرار داد؛ ماجرای همیشه خونین فلسطین و اسرائیل.

درباره «طوفان الاقصی» و حمله حماس به اسرائیل، تحلیل‌های زیادی در فضای مجازی منتشر شد. این تحلیل‌ها هم از سوی آدم‌های بلد و کارشناس مسائل خاورمیانه و به خصوص مسائل فلسطین و اسرائیل بوده و هم از سوی نابلدانی که مغرضانه تحت تأثیر اخبار، عکس‌ها و هیجان‌های فضای مجازی بیان شده است. هر چه هست همه این واکنش‌ها نشان می‌دهد ماجرای فلسطین همچنان یکی از مسائل مهم جهان است که اخبار آن هر از چندی به مناسبت‌های مختلف سرتیتر رسانه‌های جهان و ترند فضای خبری است.

در موارد اینچنینی چه خوب است برای تشخیص سره از ناسره به دنبال مطالعه منابع موقّع باشیم تا هم آنچه جهان را به واکنش واداشته بشناسیم و هم بتوانیم در تحلیل‌های مختلف با دستی پر به خودمان و صافی ذهنمان رجوع کنیم.

کتاب قابل تأمل

در چند روز گذشته ناشران، کتاب‌های بسیاری در خصوص اسرائیل و صهیونیسم معرفی کرده‌اند تا هم وسط این آشفتگی بازار کتابی بفروشند و هم قدمی در ترویج یک اقدام فرهنگی بردارند. برای من اما افرادی که کتابی را پیشنهاد می‌دهند هم مهم است؛ هم به سبب صرفه‌جویی در وقت و هم هدر ندادن پول برای یک کتاب بد. آن هم در این اوضاع گرانی کتاب. از این رو در میان معرفی‌های کتاب، پیشنهاد دکتر فاضلی را با اطمینان خواندم. محمد فاضلی، جامعه‌شناس و مدرس دانشگاه که تلاش می‌کند در همه اتفاقاتی روز، کتاب خوب همان حوزه را معرفی کند، در ماجرای فلسطین و اسرائیل کتاب «متاستاز اسرائیل» را معرفی کرد و در صفحه شخصی‌اش نوشت: «نگاه این کتاب به جایگاه اسرائیل در منظومه غرب، قابل تأمل و دال بر پیامدهایی است. اطلاعات تاریخی و سندی آن هم خواندنی است.»

کتاب متاستاز اسرائیل را کوروش علیانی نوشته، نشر جام جم در زمان مدیریت مهدی قزلی آن را منتشر کرده و محمدکاظم کاظمی هم ویراستاری این اثر را به عهده داشته است.

شناخت ریشه‌ای و تاریخی اسرائیل

کوروش علیانی، نویسنده و پژوهشگر حوزه فلسطین در این کتاب فارغ از شعارها و هیاهوها، در پی شناخت ریشه‌ای و تاریخی مسأله اسرائیل برآمده و با یک سلسله روایت تاریخی که از ۱۴۰ سال پیش شروع می‌شود و تا زمان نگارش کتاب در سال ۱۳۹۹ ادامه دارد، می‌کوشد تکوین و تشکیل این دولت را پیگیری کند.

البته در مورد اسرائیل کتاب‌های زیادی به زبان فارسی نوشته و منتشر شده اما مبنای آنها بیشتر درباره نمادهای یهودیان

نگاه کتاب

«متاستاز

اسرائیل» به

جایگاه اسرائیل

در منظومه غرب

قابل تأمل و دال

بر پیامدهایی

است. اطلاعات

تاریخی و سندی

آن هم خواندنی

است

